

san 1979

san seginnan — nimòrò 94
desanburu kalo — san 1979

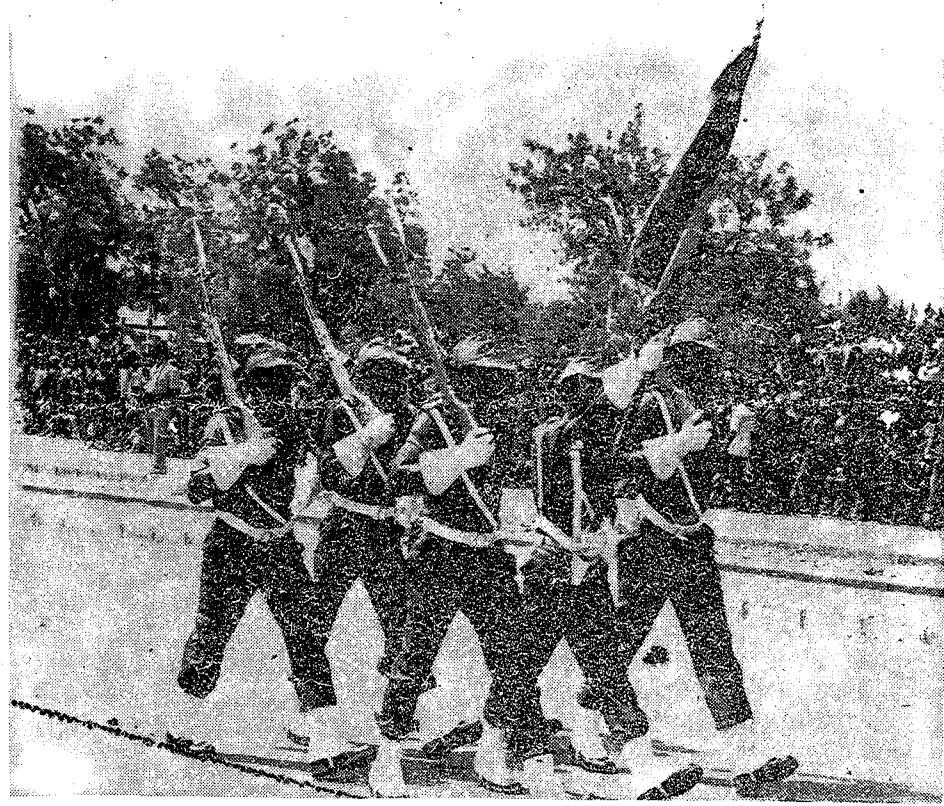
bp:24 - bamakò (mali)
telefòn : 22104 — ccp : 0155
dòròmè 4

kibarudilalaw kuntigi : amadu ganyi kantè

Kibaru

a bè bò kalo o kalo, faso ka kibarudiso ka yamaruya kònò

mali sòròdasiw ka fangata — san 11 nan —

nowanburu kalo tile 19 ka kan ka maliden bëe bila hakilijagabo la. a ka kan ka to maliden bëe kónò, bawo san 1968 la, nowanburu kalo tile 19 don, sòròdasiw ye fanga ta mali kónò. nyinan y'o san 11 ye. san 11 minw kónò, bëe ye hèrè sòrò lafiya kónò.

sàn 1979 nowanburu kalo tile 19 don kère seli ye mali jamana fan bëe kónò. nka a kère seli kérènnèn ye, bawo a ma kère dununfò seli ye, a ma kère balafò seli ye, a kère nganiya, taasi ani miiri seli de ye.

aw ni kibaru

kibaru kónòkow ka kan ka caya. u ka kan ka bò yorò bëe. u ka kan yèlèn fèn bëe kan. o de kósón

aw ka kan ka sèbènni kère fótaw, kétaw, miirinataw ani nyininkaliw kan k'a ci kibaru ma tuma bëe

an k'an cèsiri hali bi

desanburu kalo in ye 1979 kalo laban ye. an bëna don san kura la, n'o ye san 1980 ye. o siratigè la, an ka kan k'a jira kibaru kanubagaw la, k'an sèwara nyinan baara la. o la, an bëe kalankèlaw, sèbènnikèlaw ani kanubaga nyumanw bëe fo bawo olu de ka baara nyuman kósón, kibaruko ñaminè na san 1972 marisi kalo tile 10 don ni bonyonko 5.000 ye, ka n'a se bonyonko 20.000 ma san 1980 la. o de ye kibaru kère fòlò ye afiriki tilebinyafan kónò, k'a kère filanan ye afiriki bëe kónò. o jöyò rò nyuman de kama, an man kan ka tulon kibaru la.

nin kibaru kònòkow

nyè 2: tuna kafo kuntigi ka kuma.

nyè 3 : nin kalo lètèrè-bamanankan.

nyè 4 ani nyè 5 : foroba baara bëe kère kucala kónò.

nyè 6 ani nyè 7: alikawu konè ka maana.

nyè 8 : kòtebako kère taare ye.

mali sanyèlèma seli la tuna kafo kuntigi ka kuma

mali sanyèlèma seli 19 nan nyènajèw kè ra tuna ni nisondiya ani wasa ye. tuna arondisiman nyémogò, n'o ye mamadu alikanyi jara ye, o kumana tunakaw ye tuna jöyörô kan jamana ka nyètaa sira kan.

a ka kuma daminè na, tuna arondisiman kuntigi ye tunakaw hakili jigin tubabu tile la, tile min, n'a v'an balimaw tòoro, k'u mögòfin, k'u danbe don bögò la. o la, a y'a jira ko mögòw ka kan ka nisondiya nin seli in na, sabu, a bè tile jugu in de banni taamashyen.

o tèmennèn kô, a da ser'an ka faso konyw ma, ka dôoni f'o la tunakaw ye; a ko jamana konyew lataali timèli ko nyuman an'a nafolo sôrô siraw latilenni, olu hami de y'a to ni sôrôdasi kisew ye fanga ta. a ye foli bila ka taa zeneral musa tarawele n'a jènyögènw ma, minw b'u ka baara dòn, ani minw ye ko bëe munyu ka janana segin politiki sariyaw ma.

o kô fè, a ye tuna musow n'a cèw ka fasoden nyuman waleya jira.

tunakaw y'u ka nisongòw ni bolomafaraw sara joona ; o warri bëenna milivèn 44 ani dòròmè 881.395 ma.

min ye lakòli ko fan ve, mamadu alikanyi jara y'a jira ko tuna lakòlidew ma baara belebeleba kè nyinan; ko nka, n'i ve janana fan bëe nvögondan jaabiw lajè, tuna lakòlidew ta tè kè tòoro ko ve, sabu jaabiw ma diva nyinan mali bëe kònò.

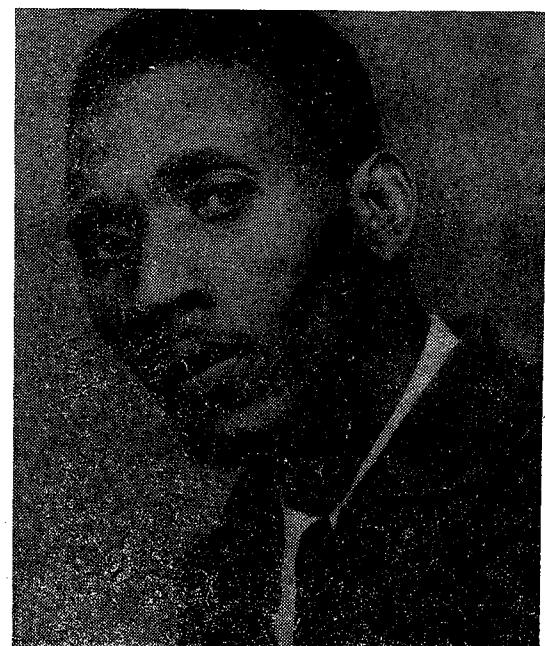
o hukumu kònò, a ye wele bila ka taa lakòlidew bangebagaw ma, u ka lakòlikara mögòw dèmè kosebè u ka baara la ; min b'a to lakòlidew tè kalan coolo. a ko bolobaara donni lakòliw la, n'a nyini na kalan seminèri fè bamakò nowanburu kalo la, k'o ka fisa kèsèbè ; sabu a bë gèlèya caman nyóni ka bò lakòliw kan.

min ye balikukanan ve, a ko kalanso 15 bë balikukanan karamogò 30 bolo ; a y'a jira k'o kalan sabatilen bë tuna.

hadamadenya kènèya sabatili lahala ya la, a y'a jira ko tunakaw ye banalajèla mögò 4162 sôrô ; wa jiginni 206 de kèra arondisiman na, jiginni minw, ni èèman 91 b'a la, ani musoman 115. o kô fè, dökötôrô ka kunkènèya, ani fura minw dira "fgr" fè, olu ye nson kèle ka bò bugula, atekorola, duna, jina, negena, ani tuna duguw kònò.

sannifeere fan na, mamadu alikanyi jara da sera tuna arondisiman dugukolo ka diya ma ; a ko fini, bara, woso, ani da bè sènè dugukolo ninw na. ayiwa, a y'a jira fana ko sôrô kèle, sabu, tèmèn kèra jate-

mamadu
alikanyi
jara
tuna kafo
kuntigi

mamadu alikanyi jara, tuna kafo kuntigi

minennen kan. o là toni 350 de sôrôla, a y'a jira ko fosi jònjin tè se ka fè sannifeere nata in kan. k'a d'a kan, sanji sun-cunna.

dennisènw ka konyew kan, tuna arondisiman nyémogò y'a jira ko nisondiyaka t'o fan na ; sabu, u ma arondisiman kumawolo dögökun nyènajèw la, minw kèra bla. nka, k'u y'u se kè sekow ni dènkow kònè kan. o la sa, a k'a b'a janiya dögökun kumurunni nyènajèw ka sigi sen kan, valasa ka dennisènw dèmè u ka baara la. o hukumu kònò, a ye foli kérènkerènnèn bila ka taa lakòlidew ni lakòlikaranögòw ma, minw malen tun bë lafinyèbò la.

min ye musow ka tònba ye, a k'olu y'u jöyörô jira kòsèbè arondisiman baaraw la. k'a ta denbatigiv ni denyerènnèw ka kònèya sabatili la (niwakini dili fu mögòw ma) ka ta'a bila musojiginnaw n'u ka baaraminènw na, musow ma to kò fè fewu. o yèrè la, a bë "mali sud" baarada fo, k'a d'a kan a y'a se kè musojigim konyew sabatili konyu man na tuna arondisiman kònò; hali baarada in ma nyin'an ka muso kòrò musojiginnaw kô.

a k'a tanuni bë ka taa i msow ka tònba in ma, tanuni min ni dan t'a la; sabu fèn o fèn y'u balimaw lafinyèbòli ye, u y'o janiya, k'o bò a sira fè.

tuna min, n'a da sera cikètònbaw ka lahala ya ma, mamadu alikanyi jara y'a ka nisongoya fò, k'a da kan cikèlaw yèrè ma fosi faamu tòn in na ; sabu dannaya tè jèkulù in ni cikèlaw cè. a ko baara nyuman

ma

nin kalo lètèrè

ne tasuma bè wele de...

ne de ye tasuma ye. ne mènè bali, bè tulon kè n'na (donsokè, misigènna, si-garati minna, gadon muso). nka ni n'mènèna, ni ji tè, bè n'gasi sigi. ne ye nonsi de ye, n'bè yèlèma ko saba de kè (bilen-man, nèrèmuguman, ani bulaman). n'tèrikè de ye finyè ye; fèn jalanw ka di n'ye ka tèmèn fèn kènèw kan. ni ne ni finyè bennna a kan, an bè baw ni kòw tigè. aw kana jón n'na, n'bè kobaw kè. o de siratigè la, a y'a janto n'tugu waatiw la, bawo, sóni, binw jato don, aw ka sumanw tigè tuma surunyana : baganw bè balo bin de la, san-jiko bè jiriw bolo. n'aw ye n'kò fè filè bali tugu, ne ni n'terikè mana wuli an ka fèn fè, an tè fosi to an tèmèn sira kan. ne tèmènnèn kò, aw bè sòró k'a fò ko tasuma ye tinyèni kè. aw tè són k'a fò k'aw yèrè nò don ; k'a sòró n'aw ma ne wele, n'bè se ka san baa caman kè n'tè se mógo ma. o de la n'aw ye ji ni kungo tigiw ani sènèkè nyémogòw ka laadilikanw lamèn, k'u matarafa, aw ka sòréfènw bè to aw bolo, nyumanya la.

moriba konè shèfu zèri
ka bò kucala kóori baarada la.

tuna kafo kuntigi ka kuma

tè se ka kè fewu ka sòró jurusarala juguw n'u jenyögònw b'u ka ganiya jugu sira kan o la, jurudonnaw ye miliyòn 4 ani doromè 979.970 de juru don. jurutalaw ma fosi sara ni miliyòn 2 ani doromè 968.890.

o tèmènnèn kò, tuna arondisiman kuntigi sera lakòlidèn bangebagaw ka jèkulu ma. a ko jèkulu in taabolo kura ma kè dusu suma ko ye dè, nk'o n'a ta bèe, jèkulu in ye lakòlico dòw jò ka dòw labèn ; ani ka lakòlikaramogòw siso kòròw labèn, sani san 1979 lakòli ta cè.

nin bèe kò fè, a y'a jira ko fosi tè tuna gofèrènaman baarakèlaw ni politigi-tonba sèkison cè bonya ni nyögònfamou kò. a ko fana k'a tè se ka to n'a ma foli kè-

rènkèrènnen bila ka taa mònpèrè wesiperèn ma, min ye kòlòn 2 sen, ka jisamamasinw bil'u la ka ji nyuman d'an balimaw ma.

a ka kuma laban na, tuna arondisiman nyémogò y'a jira ko bila kèli sèrèkili ye, o diyar'a ye, k'a d'a kan, o bè nyémogòw baarakèlaw gèrè nyögòn na, ka gèlèya caman nyoni. o la sa, ko a ka foli bè ka taa gofè renaman ni pariti ma; a ka tanuni bè tuna arondisiman ye, ani bila sèrèkili ani segu mara, ani mali, ani afiriki ye, afiriki min n'a ka yèremahoronya n'a ka hèrè sabati-lèn bè.

badama dukure
kibarudilala
bamakò.

bamanankan

nsara pastèque
nsirin conte
ntalen araignée
nyènamini vertige
paanin mesure
bamu...porter sur le dos
banan fromager
bura bien cuire
dondoli guêpe
dunder boutille
jabibi ananas
jagaro aubergine
jurumu péché
è exclamation
faniya mensonge
fèngè éviter
fujunu se facher
fyèfyè poivre
haalo bailler
haju affaires
hiji....faire pèlerinage
kabasen nuage
kafari expier
kusukusu secouer
lèfali phacochère
makè maître
myè gourmandise
ngomi rosée
nimakaran agonie
òwò oui
pènpèrè aplatis
puruti ruer
samakulu....mille pattes
kamusi.....dictionnaire

foroba tònw bè baara kè

bamananw ko : «kun tè di a tigi kò». kòorisènè baarada nyémögòw y'i miiri o kuma la, k'a fò, ko n'an b'a fè kòorisènènaw ka duguw ka bò nògò la, cogoya wèrè si t'a la, fo sènèkèlaw yèrè k'u miiri u haminakow la, u yèrè ka o kow nyènabò u yèrè ye.

o la sa, kabini san saba nyògòn, kòorisènè baarada mògòw bè sènèkèlaw laadi, walasa u ka tònw dila u ka dugu kelen kelen bée la, tòn-minw bëna dugu kow nyènabò dugu mògòw yèrè sago la.

mamadu yusufu sise ye anw ladònniya k'a fò ko o baara bë sen kan kucala mara kònò : baara min këra ka ban, ani u bë min kan k'a kè sisan, n'o ye ka dugu kònò mògò dòw dege dògòtòròya la, o filè nin ye :

kalandenw ka kunnafoni

foroba tòn ka baara

foroba tòn sigiyara dugu kònò, yaasa ka dugu kunkow nyènabò sènè ta fan na, i n'a fò, sannifeere, minènw tilali, juruw donni, ani minènw nyinini.

gèlèya o gèlèya bë dugu kònò, dugu mògò tòw ni foroba tòn nyémögòw ka baaraw ka kan ka nyèsin o gèlèyaw nyènyinini ma : a këra lakòli ko ye, a këra balikukanlan ko ye, a këra kënèya sira ye.

o baaraw bée bée kùntigé dòonin dòonin: lakòliso bë yòrò dòw la, baliku-kalanso bë yòrò dòw la. bi, an ka baara nyèsinnen bë kënèya sira ma. o kosòn, dugu dògòtòrò fila ni dùgu jigginnikè-muso fila bë sugandi dugu kelen kelen kònò.

dugu dògòtòrò jòyòrò

dugu dògòtòròw bë ta, k'a sòrò, a ma wajibiya u kan. u bë baara in kè dugutigi ka yamaruya kònò.

u ka kan ka kè mògò faamuyalenw ye balikukanlan na.

u bë baara kè dutigi bée kérè fè. u bë mògòw laadi yòròw ladon cogo nyuman na.

u ka kan ka balikukanlan baaraw kè, yaasa ka kunnafoni di balikukanlandenw ma kënèya sira kan.

olu de ye dugu ni dògòtòrò baaradaw cè sira taamala ye. u ni kubeda jigginniso n'a dògòtòròso nyémögòw bolo ka kan ka to nyògòn bolo. bawo, olu de ye dògòtòrò konyèw nyènabòlaw ye kubeda nyémögò ka mara kònò.

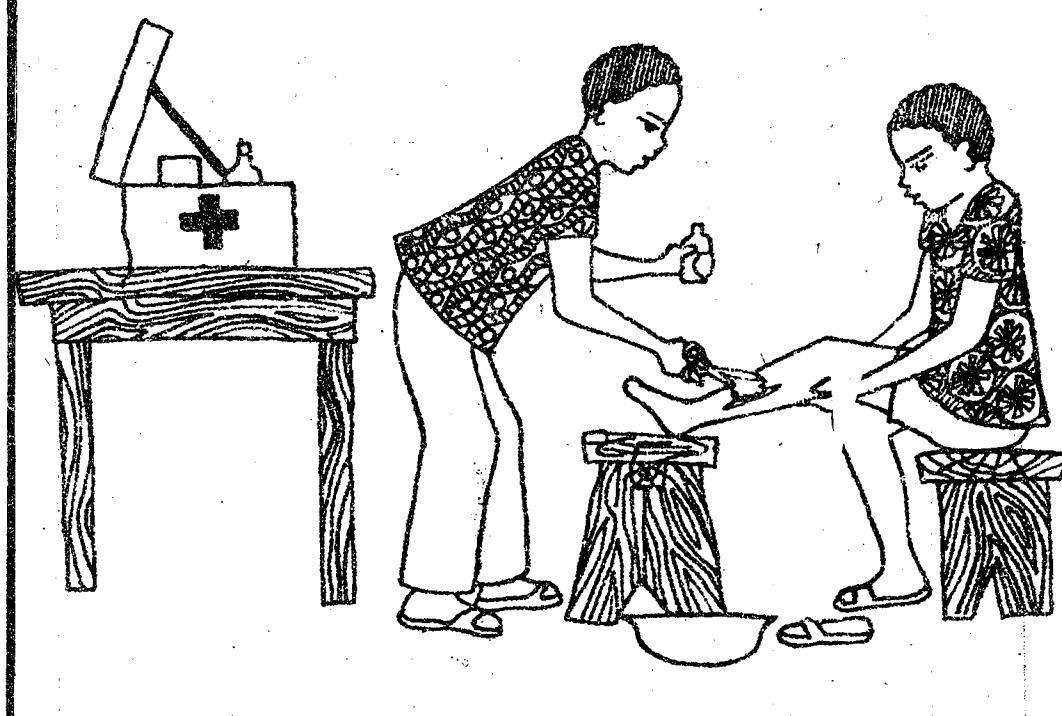
dugu dògòtòrò ka baaraw

- kunkolodimi,
- fariganw,
- joginnidaw.

n'u ye banabagatò min furakè tile kelen walima tile fila, ni bana ma nògò ya, u bë olu bila ka taa kubeda dògòtòròso la.

u bë se ka muso kònòmaw ni bana juguman tigiw bila ka taa kubeda dògòtòròso la.

u bë se ka bolocilaw dèmè u ka baara la. u bë dugu mògòw ni muso kònòmaw ni denmisénw laadi u ka taa u bolo ci.

kucala mara kònò

sani o mògòw ka yamaruya ka mògòw furakè, kalan bè kè u kun, k'u dege dògòtòròya kè cogo la.
 o kalan sen fè, bana bè mògò sòrò cogo min, mògò bè kisi a ma cogo min, furakèli bè kè cogo min,
 o bèè bè jira u la, k'a pereperelatigè. sèbèn fana bè di u ma, min bè o cogoya bée jira.
 o sèbèn dò filè nin ye, min bè soso suguya fila jira, k'u danfara cogo fò : soso min bè suma bila
 mògò la, ani soso min tè suma bila mògò la.

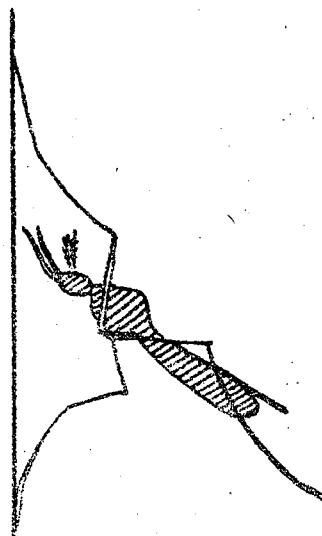
soso

soso suguya ye fila ye : kilèsiki ni anofèli
 anofèli de bè suma bila mògò la

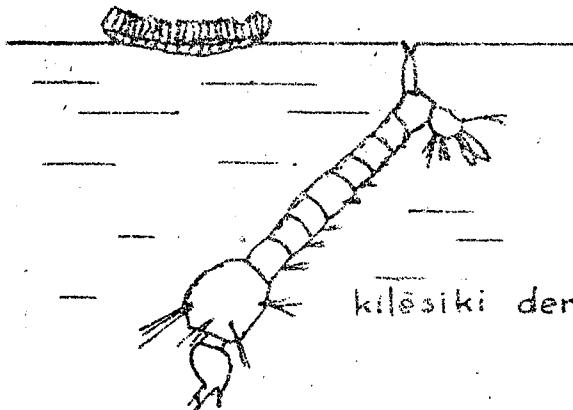
kilèsiki

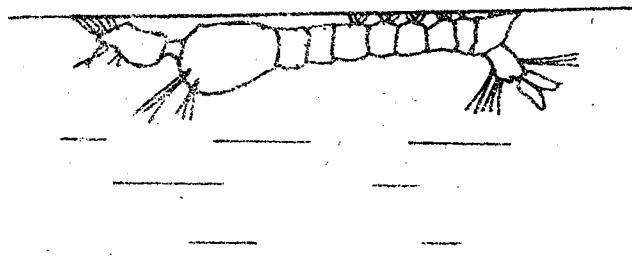
anofèli

soso fila in bè danfara u sigi cogoya fè yérò dakènyènen na

kilèsiki den

anofeli den

u denw kè cogo ji la, o fana bē se k'u danfara jira

alikawu kònè ka maana :

fulakè ko : «dun kò haali ngòònga.»
 a ko : «i ma jòn kuma fò.»
 a ko : «n'y'a dòn, ne segin kun ye,
 nin kunnadali de bèna taa kè ne na so.
 n'tèna nyè saya kò, nin kumaw na taa fò ne ye so.
 fulaw minw sara, u sara yan nin nò de.
 babilen, ne bila yan, ne bè sa yan.
 sibiri dògònin ye bolo kuru min ye,
 jònchè in ka nin kuma in kò fè,
 ne t'o da ka tèmè yan kan tugun.
 a ye tinyè de fò.»
 babilen ko a ma : «kan'i yèrè bila a fè.
 nin ye tokoroko ye, a bè tulonkè kuma fò bée ye.»
 a ko : «n'y'o dòn wo.» fulakè y'i cun ka bò kirike rò,
 a y'i sigi k'a sen fila fereke,
 a ye tabadaga bò, a ye sira mònyòn k'a la,
 o don, alimèti ma na, a ye dinare caron, k'a bila a la.
 a ye sisi sama sinyè saba.
 a ko : «alihamadu lìlahi arabila lamiina.
 fula tòw sara yan de, ne yèrè sera n'sa yòrò la.»
 a ko : «fulakè, wuli, an ka taa,
 an kana tile gan nyògòn na.»
 fulakè ko : «i mana a kè, n'a y'a sòrò,
 i ye cèmandali ta k'a bò yen sisan,
 ka n'a sigi an kòrò nin yòrò in na,
 ne tè a ye ni n'nyè ye, n'bè sa yan.
 nin kuma in nyògòn wèrè tè fò ne ye.»

babilen ko : fulakè,» a ko : «i y'i fa niyòrò to.»
 fulakè ko : «baasi tè.»

cèmandali

a ko : «n'i ma sòn ka taama i sen na,
 i na taa sisan nin in nò.»
 a ko : «bisimila.»
 a ko : «fulakè filè na an lasumaya, jitò fasannen.
 i bèna diyagoya cèfarinya dege anw fè yan sisan wa?»
 a ko : «a' y'a gosi ni garan yé,
 f'a ka wuli, ka taama, ka bila an nyè.»
 a sigilen ye i nyè kòròta, ka babilen filè,
 a ko : «ni gosili tun bè ne taa, kuma na n'sigi yan?»
 u y'a bugò fo ka joli jigin a kònò.
 fulakè ma a kun kòròta.
 a ko : «n'o m'i taa, dò wèrè n'i taa.»
 a ko : «a' y'a kamankun kolo fila sògò.»
 u ye fulakè kamankun kolo fila sògò,
 ka jurukisè don a la, k'a don mògò bolo, k'a tufa,
 yali, o mana digi a la, a n' suli.
 fulakè y'i nun turu dugu a la,
 k'a sama, fo a ni minèna.
 babilen ko : «ni fula jòra saya kan...»
 a ko jònchè ma, a ko : «i ye n'mago sa dè.»
 a ko : «n'tun b'a fè, ni mògò min y'a ta,
 n'ka taa a jira cè ni muso bée la so.»
 a ko : «nka, o tè sòrò nin na tugun.
 a' ye kunkolo tigè, an k'o bila ganfaa kònò,
 an n'o ka taa so.»
 u ye fulakè kunkolo tigè,
 u y'a bila ganfaa kònò.
 u ni cèmandali misiba yèlèmana,
 ani so silamèya kèmè ni so biwolowula,
 ka cèmandali so magèn.

8. ni ko ma kè , ko tè dòn

u tora u bè na, u tor'u bè na,
 u tor'u bè na, u tor'u bè na,
 u tor'u bè na.
 o y'a sòrò, dègèminna jama in nalen,
 kolobokalaba kan kò, kuma si t'u da.
 dugutigi n'u tè kuma nyògòn fè.
 a b'u neni su ni tile bée,
 u ko : «an mago tè e la, e kun cilen don.»
 u b'o sigi la tuma min na, dugutigi ko :
 «n'a y'a sòrò, fatama denkè fòlò nòkanda taalen bè,
 ne kamana ma tigè cèmandali misiw la.
 n'b'a bisigi, u bè na.
 sabu, a muso denw tè, a yèrè denw don.»

u bè dòn ko la tuma min na,
 cèmandali babilen ni cèmandali misiba in,
 u sera fuga da la.
 so kèmè ni so biwolowula,
 o kolonsolen bè misiw rò,

jòn kamalen cèsirilen bè u nò fè.
 a ko : «a' y'aw laminè.»
 u y'u jò.
 a ni jube ni dafila bokè ni jèmè ni garina,
 a y'i kunfa sokala la.
 a nana dafila da fo kogo jan kan,
 a y'a fan fila kuma minkè,
 minw ja wulilen bè, i komi ne yèrè cogo,
 olu golobara k'u bugò u ñusow kan :
 «kòri i ma n'ka marifa bila yòrò jan na ?
 fulaw taalen bè misiw mar ,
 u yèlèmalen filè an yèrèw l' n.»
 cè kolon bée n'a muso doni a nyògòn na.
 goloba ma bonya a ye.
 dòw ko : «sani a' k'a kè nin girin girin in ye,
 ka dugu fan bée don nyògòn na,
 aw t'a dòn, babilen taa furadama, a ma na,
 a' tè mògò bila ka karangada yèlèn, k'a lajè ?»
 u ko : «o fana ye tinyè ye.»

babilen

mògò yèlènna karangada fè, k'i kun da kogo jan na.
a nyè bè fatama denkè fòlò nòkanda la,
a ni jube ni dafila bokè.
o tigi jiginna, a ko : «kabak kèra.»
u ko : «mun kèra ?»
a ko : «i k'a dòn, cèmandali misiw nana babilen bolo.
bisimilahi aramani arahimi.»
o don, lògòma nyè kelen bè mògò suròfana.
dugu cira k'a k'è nyògòn na.
a yèlèmana ka taa tuma min na,
a ko jònchèw.ma, a ko : «a' ye na ni misiw ye.»
u ye misiw bila so kènè kan.
minw ka malo barika ka bon kojugu,
n'u t'a fè u ka malo mògò bée lajèlen nyè na,
sani k'a to a ni misi ka don so kònò,
kabini u ye kirike ta, ka bò cèmandali,
u ma segin yen fòlò.
minw bè komi ne cogo, n'u mago tè ko la,
olu ko : «ko si tè kè, min nyògòn ma kè.
nin mana tèmè, dò wèrè na na.»
u y'u sigi n'u yèrè ye, k'u ka dègèmin kè.
cèmandali misibaw,
u nana a bée fènsè dubalennin kòrò,
so silamèya kèmè ni so biwolonwula.

cèmandali dugutigi ko, a ko :
«fòli o fòli bè cèmandali so kònò,
ni babilen sera dubalennin fila kòrò,
k'a sòrò, o selen tè dubalennin kòrò,
o tigi tè kala bila fòlifèn na yan tugun.
dònkilidala o dònkilidala bè kala so kònò,
sani fatama denkè fòlò nòkanda ka na,
n'o ma bò ka se dubalennin fila kòrò,
o tè se k'i nèn ta k'a da nkòni na
cèmandali so kònò tugun.
sabu, fòli ni dònkilili bée bè kè cè farin de ye.
musow cè tè kamalen kòrò min ye, fo cèw cè,
n'a nana, n'i y'a ye, k'a fò, mògò
bè fili ntomi ni dègè ma, i komi nsira ni dègè,
o bèna kè fatama ka wolo de ye.»
mògò o mògò bè si hòrònmusoya la cèmandali o don,
i bòtò m'i sara i cè la.
u ko : «anw cè-bè na, anw cè bè na.»
u ko : «an ka taa ji di a ma sa,
ka gòngòn bò a dusu la.»
hòrònmusow bée ye filennin jè ko, ka ji dò kè a la.
fòlikèla bée ye nyògòn sòrò yen.

a ni belebele nana ka n'a jò tuma min na,
a y'i cun duguma, a ko : «jeli cèkura.»
jeli cèkura ko : «naamu.»
a ko : «i b'a fò dugutigi ye,
ala y'a kè, magèn bè taa tuma min,
o y'a sòrò, ne kòròkè taatò dugu la,
a tun bè ka baaranin fò n'ye,

magèn taara ka ne to o la, n'tun ma tila.»
a ko : «ne tila tuma, o ni magèn segin fana bènna.
ala dun y'a kè, ne fana ko n'bè taa,
ala ma an garijègè bò misiw la...»
a ko : «ne ni n'ka jònchè saba taara.»
a ko : «kala ye min don anw dusukun na, anw y'o kè.
ala ye misiw don an garijègè la. misiw filè.
nka, kèlè nugu ka jugu.
u tilen yòrò la, u ye nturanin caman kan tigè,
ka k'u tileròfana ye.
nka, ne n'u donnem nyògòn na,
mògò min taara k'a ka so to,
so silamèya kèmè ni so biwolonwula,
n'a y'a sòrò, mògò min ka nturanin fagalen bè,
i ka na so kelen minè, k'a bila i ka nturanin nò na.»
a ko : «mògò kelen de bè den wolo, bée bè jè a la.»

dugutigi ko a ma, a ko : «tarawele, i ni sè.»
a ko : «i ka kuma nyèna.
nka, hali n'a y'a sòrò, mògò min ka misiba kan tigèra,
so tè di o tigi ma, janko nturanin.
a misiba n'a misiden,
a bè n'nyè na, kasabakòròden bée taar'i jò, k'a ye,
ka segin, ka na, ko ne ka mògò nyini
ka fara u kan, u ni olu ka jè ka taa.
so kèmè ni so biwolonwula, o y'i yèrè ta ye.
misi tò min seginna...
n'i y'a ye,
mògò bè ntomi ni dègè min, i ko nsira ni dègè,
a bè kè ala ni fatama ka wolo de ye.
ala ma a tora, i den k'a nyògòn kè i ye.
kabini a fòra, i taara,
ne yèrè y'a dòn, k'a fò, ne jigi ma bò misiw la,
k'a sababu kè, mògò muso den n'i den tè kelen ye.»

o yòrò la, a ko : «kuma min b'o kò fè.»
a ko : «bèma.»
bèma ko : «naamu.»
a ko : «nimògòninya tulon, hakè de b'a la.»
a ko : «nka, n'i y'a mèn,
mògò tè i nimògòkè sèbè dòn,
nimògòkè kolon don.»
a ko : «ni ne ko, i ka taa fini ko bi,
ne y'a wuli a kama de, n'bè fèn min kè, i k'a ye..
o kò, mama finman ni mama jèman
ye ne yèrè muso ye wo.
kabini e furula, i ma ne ka fini ko ni seli tè.»
a ko : «nka, n'y'e n'dònko de jira i la, i k'a ye.
i filè sokè min kò la, a n'a minènw,
o de ye ne ka safunè sòngò ye.
i k'a dòn, ni cè dò tè yòrò dò la, cè dò bè yen.»
a ko : «cè farijugu,» a ko : «kuma t'e ma.»
a ko : «min kèra, a kèra ne yèrè nyè na.»
u farala nyògòn na nin kan, bée taara i ka so.
musa ture de ye maana in sèbèn

kòtebako kèra taare ye

an balimaw, kòtebako kèra taare ye dè. san 1978, kibaru nimòrò 78 kònò, an tun y'a jira ko mali tiyatiiri selen bè yòró min, a ka kan ka bò an ka kanwna.

an ye kuma in fò mali denmisènw ka san fila nyènajèba de hukumu kònò.

mun nana an ka kuma in sèmèntiya? nyinan, san 1979 la, nowanburu kalo tile 15, ani tile 16, ani tile 18, madinakura ntolatan yòró nyènajèsooba fara tewu. mógów tun nalen bè mun lajè? an balimaw, u nalen tun don an ka ko kòrów lajè; u tun bè nyènajè ani yèrèdòn kènè de kan. an ka tiyatiri jamakulu seginna kòtèba ma; mógó si ma nimisa nyènajè in na. mógów yèlèla fò u b'u kònò minè. nka yèlè in tun tè a dama ye, sabu o kò fè, kalan tun bè yen, yèrèdòn tun bè yen. mógó o mógó tun bè so in kònò bè y'a són nyuman n'a són jugu ye.

nyènajè in sabatira cogo min na, o filè nin ye :

- kòtèba mugu fòlò
- tulon
- cètèmalo : agibu danbele y'o bò
- hakili tè muso la: agibu danbele y'o bò
- muso jugu: o bòra namori keyita fè
- lafinyèbò
- morikè : lasine kulibali y'o bò
- cè hakilintan: fanta jabbate, sandogó furumuso, o y'o bò
- tègèmagèlèya:mamadu fónba y'o bò
- kòtèba mugu filanan
- tulon labènni : karidige layiko tarawele ani sekumaru mayiga
- ñón labènni : njò

- kòteba kuntigi : rasini mukutari ja.

an balimaw, fosi wèrè tè an fè ka fò ni nin hakili nyuman in jirali tè an ka jamana mara, n'a kafo, n'a duguw fan bèe kònò.

sabu, n'an y'a jate minè, tiyatiri mana bò tubabukan na, i b'a ye mógów bè sundogó ; u tè se ka fosi faamu. nka n'a bè bò anw yèrèw ka kanw na, bèe b'i tulo majò fò ka taa tiyatiri bila. o ye daamu ye, o ye taare ye, o ye jamako ye; wa jamako de ka di, bawo, barika bè jama de la; ko bèe bè kè jama de ye.

kibaru bëna kunnaфонi jènsènnaw kalan

faso ka baarada min nyè sinnen bè tiga ni suman sènèni konyèw ma, n'an b'a wele ko "oacv", o y'a nganiya ko kibaru ka kunnafonijènsènnaw kalan. nin y'a sinyè fòlò ye kibaru ka kalanden jolenw dege u ka duguw kunnaфонi w sèbèn cogo la.

kalan in bè daminè kita lamini cikèlaw la, kayi mara kònò. mógó hakè minw tara dugu minw kònò, olu filè nin ye :

- kokofata : mógó	23
- kita : mógó	10
- sebekoro : mógó	6
- jijan : mógó	12
- sagabari : mógó	14
- sefeto : mógó	6
- kobiri : mógó	8

nin bèe lajèlen bè bèn mógó 79 ma. olu bëna kalan in kè waati la ani yòró la minw bëna fò jama ye.

an balimaw, nin miiri in, n'a bòra tiga ani suman sènè sèriwusida yòró, a tè fosi sabati nyètaa kò ; a b'a jira ko kunnafoni boli bolili jamana fan tan ani naani kònò, o hami de bè

"oacv" la. sabu jèkafo ye daamu ye, wa mógó kelen ni fili ma ban fewu.

o la sa, an b'a nyini sèriwusida tòw fè u ka "oacv" ladege nin sira nyuman in kan; sabu dan tè a nafa la.